



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 354/2012-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. októbra 2012 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudcov Jána Auxta a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť S., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 24/2005 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 24/2005 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 24/2005 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. S. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice II p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý uhradiť S. trovy právneho zastúpenia v sume 404,37 € (slovom štyristoštyri eur a tridsaťsedem centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. D. S., Advokátska kancelária, K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 354/2012-16 z 1. augusta 2012 prijal na ďalšie konanie s'ťažnosť S., K. (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 24/2005.

Z obsahu s'ťažnosti a jej príloh vyplynulo, že s'ťažovateľ v roku 2005 podal okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu (*„o zaplatenie dlhu 9455.- Sk s príslušenstvom“*) proti jednému z vlastníkov bytov bytového domu v jeho správe, a to z titulu nedoplatkov vyplývajúcich z vyúčtovania nákladov za služby spojené s užívaním bytu.

Podľa vyjadrenia s'ťažovateľa doterajšia doba konania okresného súdu predstavujúca viac ako sedem rokov je vzhľadom na skutkovú a právnu nenáročnosť veci

neprimerane dlhá, v čom vidí sťažovateľ porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ toto tvrdenie podoprel argumentáciou, v ktorej uviedol, že okresný súd spôsobuje v predmetnom konaní neopodstatnené prieťahy, keď koná neefektívne a nehospodárne v rozpore s účelom konania, ktorým je jeho ukončenie v primeranej lehote. Konkrétne poukázal na skutočnosť ustanovenia v poradí už druhého znalca, a to napriek podľa jeho názoru existencii vyčerpávajúceho znaleckého posudku vypracovaného prvým znalcom. Sťažovateľ tiež upozornil na nečinnosť súdu v rámci obdobia od 22. marca 2011 do marca 2012, v ktorom podľa jeho vyjadrenia nevykonal okresný súd žiaden úkon.

Napokon sťažovateľ dodal, že vyčerpal aj právny prostriedok nápravy poskytovaný mu právnou úpravou, sťažnosť na prieťahy v konaní, dvakrát adresovanú predsedovi okresného súdu, ktorá však podľa sťažovateľa nepriniesla požadovaný efekt.

Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 24/2005, prikázal okresnému súdu v označenom konaní konať bez prieťahov, priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 2 800 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril okresný súd prostredníctvom svojho predsedu, ktorého vyjadrenie doručené ústavnému súdu 4. septembra 2012 obsahovalo podrobný chronologický prehľad procesných úkonov konania, konštatovanie skutkovej zložitosti veci ovplyvnenej nutnosťou objasnenia odborných otázok prostredníctvom znaleckého posudku, uznanie nečinnosti okresného súdu v období od 19. marca 2009 do 20. októbra 2009, zavinenej podľa názoru okresného súdu aj samotným sťažovateľom, a tiež zmenou zákonného sudcu v dôsledku objektívnych okolností a s tým spojenou potrebou naštudovania veci. Okresný súd vo svojom vyjadrení podrobne poukázal na prieťahy spôsobené podľa jeho názoru samotným sťažovateľom ako účastníkom konania, a to na obdobie po 19. marci 2009, keď sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd sťažovateľa zaviazal informovať konajúci súd o výsledku pokusu

uzavrieť súdny zmier medzi účastníkmi konania; uvedenú povinnosť si sťažovateľ podľa vyjadrenia okresného súdu nesplnil. V tomto kontexte okresný súd argumentoval aj odročením pojednávania v dvoch prípadoch v dôsledku neúčasti sťažovateľa (pojednávania konané 11. januára 2010 a 10. júna 2010) a napokon aj neúspešnou námietkou zaujatosti uplatnenou sťažovateľom, ktorej bezdôvodnosť bola potvrdená nadriadeným súdom.

V liste predsedu okresného súdu zároveň vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

V podaní doručenom ústavnému súdu 24. septembra 2012 súhlasil s upustením od ústneho pojednávania vo veci samej aj sťažovateľ. Vo svojom vyjadrení k stanovisku okresného súdu zotrval na dôvodoch podanej sťažnosti, poukázal na neefektívnosť celkového postupu okresného súdu, predovšetkým na prieťahy v konaní týkajúce sa obstarania znaleckého posudku spôsobené jednak nedostatočnou súčinnosťou ustanoveného znalca, ako aj neefektívnym prístupom okresného súdu. Sťažovateľ takisto poukázal na negatívny vplyv zbytočných prieťahov posudzovaného konania vo vzťahu k disciplíne ostatných vlastníkov bytov v správe sťažovateľa a v tejto súvislosti uviedol:

„Postup žalovaného, ktorému v značnej miere prispieva súd, ktorý vo veci riadne nekoná, zároveň pôsobí ako určitý negatívny vzor správania sa pre ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome spravovanom sťažovateľom.

Porušovateľ svojou neefektívnosťou konania poskytuje ochranu žalovanému, ktorý preukázateľne porušuje všeobecne záväzné právne predpisy a namiesto toho, aby konečne vo veci meritórne rozhodol, neefektívne nariaďuje pojednávania, ktoré potom odročuje a nariaďuje neúčelné znalecké dokazovania, ktorých závery nesmerujú k vyriešeniu veci.

Pre sťažovateľa je objektívne dlhodobu neudržateľný stav, v ktorom si jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome nebudú plniť svoje zákonné povinnosti. Definitívne vyriešenie predmetnej právnej veci má precedenčný účinok vo vzťahu k ďalším 207 vlastníkom bytov a nebytových priestorov v predmetnom bytovom dome.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj s obsahom súvisiaceho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd po preskúmaní obsahu sťažnosti, stanoviska okresného súdu a súvisiaceho súdneho spisu dospel k týmto pre posúdenie sťažnosti relevantným zisteniam:

Sťažovateľ sa návrhom podaným okresnému súdu 14. marca 2005 domáhal proti odporcovi zaplata sumy 9 455 Sk s príslušenstvom.

Okresný súd 6. mája 2005 vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k podanému odporu (sťažovateľ svoje vyjadrenie predložil 23. mája 2005), a súčasne vyzval odporcu na úhradu súdneho poplatku, ktorý ho zaplatil 10. mája 2005. V novembri 2005 vyzval okresný súd účastníkov konania, aby predložili vyjadrenia.

Uznesením zo 6. marca 2006 okresný súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov odporcovi a o neustanovení mu právneho zástupcu. Okresný súd vykonal 26. septembra 2006 pojednávanie, na ktorom vypočul odporcu a odročil pojednávanie na neurčito pre účely vykonania znaleckého dokazovania.

Okresný súd uznesením z 5. decembra 2006 ustanovil znalca, ktorému určil na vypracovanie znaleckého posudku lehotu 30 dní od prevzatia spisového materiálu, ktorý mu poskytol 11. januára 2007. Znalec listom z 12. apríla 2007 žiadal predĺžiť lehotu na vypracovanie znaleckého posudku na 60 dní odo dňa poskytnutia mu zálohy na krytie trov znaleckého dokazovania. Uznesením z 11. mája 2007 rozhodol okresný súd o poskytnutí zálohy pre ustanoveného znalca. Listom z 21. septembra 2007 vyzval okresný súd znalca pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty na predloženie vypracovaného znaleckého posudku v lehote 20 dní od prevzatia tejto výzvy. Znalecký posudok bol okresnému súdu predložený 9. októbra 2007.

Odvolací súd svojím rozhodnutím z 27. mája 2008 potvrdil uznesenie okresného súdu o priznaní odmeny znalcovi a spisový materiál okresnému súdu vrátil 8. júla 2008. Okresný súd vykonal 4. novembra 2008 pojednávanie.

Okresný súd uskutočnil 19. marca 2009 pojednávanie, na ktorom účastníci konania zhodne navrhli odročiť pojednávanie pre účely pokusu o mimosúdnu dohodu, pojednávanie bolo odročené na neurčito s uložením povinnosti sťažovateľovi oznámiť okresnému súdu

výsledok. Okresný súd uskutočnil 11. januára 2010 pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil sťažovateľ ani jeho právny zástupca (nepřítomnosť ospravedlnil sťažovateľ pracovnými dôvodmi a právny zástupca práceneschopnosťou).

Okresný súd uskutočnil 10. júna 2010 pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil sťažovateľ a jeho právny zástupca (z dôvodu pracovných povinností právneho zástupcu sťažovateľa) a ktoré bolo z tohto dôvodu odročené na neurčito.

Okresný súd ustanovil uznesením z 22. marca 2011 znalca z rovnakého odboru a odvetvia ako v predchádzajúcom prípade a uložil mu povinnosť predložiť vypracovaný znalecký posudok v lehote 40 dní od doručenia spisového materiálu. Sťažovateľ 19. apríla 2011 uplatnil námietku zaujatosti týkajúcu sa zákonného sudcu, ktorý svoje vyjadrenie predložil nadriadenému súdu 21. júna 2011 (nadriadený súd po rozhodnutí o námietke zaujatosti vrátil okresnému súdu spisový materiál 3. apríla 2012). Ustanovený znalec podaním z 21. novembra 2011 urgoval okresný súd o predloženie spisu pre účely vypracovania znaleckého posudku, ktorý mu okresný súd zaslal 2. mája 2012.

V čase rozhodovania ústavného súdu nebola vec sťažovateľa pred okresným súdom meritórne skončená.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľ zároveň namietal porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd skúma vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, a preto aj v prípade sťažovateľa preskúmal z hľadiska charakteru prerokúvanej veci jej skutkovú a právnu zložitosť, ako aj jej významnosť z pohľadu sťažovateľa (1), ďalej správanie sťažovateľa v priebehu konania (2) a napokon aj postup konajúceho súdu (3).

1. Predmetom posudzovaného konania vedeného okresným súdom je konanie o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáha proti odporcovi (vlastníkovi bytu) zaplataenia nedoplatku spolu s príslušenstvom z titulu *vyúčtovania nákladov za služby spojené s užívaním bytu v správe sťažovateľa*. Ústavný súd konštatuje, že žaloby tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktorej zodpovedá ustálená judikatúra, súčasne však ústavný súd neopomína skutočnosť, že v danej veci môže predstavovať určitý stupeň zložitosti potreba znaleckého dokazovania pre ujasnenie odborných otázok. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci, treba poukázať na to, že konanie vo veci (od podania návrhu 14. marca 2005 až dosiaľ) trvá sedem a pol roka, z toho na okresnom súde viac ako šesť rokov, teda dĺžka konania je celkom zjavne neprimeraná.

2. V rámci hodnotenia prípadných zbytočných priet'ahov v súdnom konaní z hľadiska druhého kritéria zistil ústavný súd určité okolnosti signalizujúce podiel sťažovateľa ako jeho účastníka na predĺžení konania narušením jeho plynulosti. Ide o pasivitu sťažovateľa, ktorý po odročení pojednávania (19. marca 2009) na základe žiadosti o jeho odročenie pre účely pokusu o uzavretie mimosúdnej dohody formulovanej spolu s odporcom nesplnil svoju povinnosť uloženú mu súdom, a to informovať konajúci súd o jeho výsledku, čo zbytočne predĺžilo súdne konanie, v ktorom následne súd pokračoval vykonaním pojednávania

11. januára 2010, ktoré však bolo opätovne odročené pre neprítomnosť sťažovateľa a jeho právneho zástupcu, aj keď ospravedlnenú, avšak pripísateľnú práve na vrub sťažovateľovi ako účastníkovi konania. Rovnaký záver platí aj o neúčasti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu na pojednávaní konanom 10. júna 2010.

Pokiaľ ide o argumentáciu okresného súdu obsiahnutú v jeho stanovisku, v rámci ktorej poukázal na predĺženie konania v dôsledku uplatnenia neúspešnej námietky zaujatosti zo strany sťažovateľa, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej obdobie, o ktoré sa predĺži konanie v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníka konania, nemožno považovať za zbytočné preťahy v danom konaní (napr. II. ÚS 41/97, I. ÚS 51/01, I. ÚS 15/02, III. ÚS 91/02), pričom však zodpovednosť v takomto prípade nemožno spravidla pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (napr. II. ÚS 52/99, III. ÚS 127/03). Napokon, pri kvantitatívnom vymedzení doterajšej doby konania pred prvostupňovým súdom obdobie zodpovedajúce čiastkovému konaniu o predmetnej námietke zaujatosti (vykonávanému nadriadeným súdom) ústavný súd zo zorného uhla posúdenia vylúčil (pozri bod 3).

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu v posudzovanom konaní.

Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných preťahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07).

Ústavný súd po preskúmaní postupu okresného súdu v posudzovanom konaní dospel k záveru, že najzávažnejšími nedostatkami, ktoré narušili plynulosť konania, boli obdobia nečinnosti, v ktorých okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila závažná prekážka, ako aj jeho nesústredený, a teda neefektívny postup pri obstaraní znaleckého posudku.

Už v úvodnej fáze konania okresného súdu sa vyskytlo obdobie pasivity kvantifikovateľné nečinnosťou v rozsahu približne piatich mesiacov, a to v konaní od 23. mája 2005, keď bolo okresnému súdu predložené vyjadrenie sťažovateľa k podanému odporu, do novembra 2005, keď okresný súd vyzval účastníkov konania na predloženie vyjadrenia.

Ďalšie obdobie nečinnosti v rozsahu približne 5 mesiacov zaznamenal ústavný súd v etape konania od 6. marca 2006, keď okresný súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia a neustanovení právneho zástupcu odporcovi, do 26. septembra 2006, keď okresný súd vykonal pojednávanie.

Krátkodobejšou nečinnosťou zodpovedajúcou dĺžke približne troch mesiacov bolo poznačené obdobie konania od 8. júla 2008, keď nadriadený súd vrátil po prijatí svojho rozhodnutia spisový materiál okresnému súdu, do 4. novembra 2008, keď vykonal okresný súd pojednávanie.

Nedostatkom v činnosti okresného súdu bol aj jeho neefektívny postup týkajúci sa zabezpečenia znaleckého posudku, keď sa okresnému súdu nepodarilo zabrániť sťažovaniu postupu konania zo strany ustanoveného znalca (napr. promptnou a dôslednou realizáciou poriadkových opatrení), ktorý predložil vypracovaný znalecký posudok so značným časovým oneskorením v porovnaní s lehotou pôvodne mu určenou uznesením z 5. decembra 2006, ktorým bol do konania pribratý.

Nesústredene, a teda neefektívne postupoval okresný súd aj pri obstaraní v poradí druhého znaleckého posudku, keď predložil znalcovi potrebný spisový materiál s odstupom až viac ako jedného roka od jeho ustanovenia uznesením z 22. marca 2011. Ospravedlnením v okolnostiach tejto situácie nie je ani skutočnosť, že v uvedenom období okresný súd súvisiaci spisový materiál predkladal spolu s uplatnenou námietkou zaujatosti nadriadenému súdu, ústavný súd totiž už vo viacerých svojich rozhodnutiach poukázal na možnosť vyhotovenia kópií spisového materiálu v takýchto kolíznych situáciách (pozri napr. III. ÚS 107/2011, III. ÚS 124/2011).

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa obsahujúce tvrdenie o neefektívnosti postupu okresného súdu v súvislosti s pribratím ďalšieho znalca v posudzovanom konaní, ústavný súd poznamenáva, že do rámca posúdenia namietaného konania z hľadiska zodpovedania otázky existencie zbytočných prietahov konania nespadá prieskum správnosti súdom zvoleného rozsahu dokazovania potrebného na náležité objasnenie skutkového stavu.

Ústavný súd sa vysporiadal aj s obranou okresného súdu, ktorý poukázal vo svojom stanovisku na objektívne okolnosti (zmena v osobe zákonného sudcu a s tým súvisiaca potreba naštudovania veci) majúce za následok predĺženie posudzovaného konania. Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prietahom v konaní (mutatis mutandis I. ÚS 55/02, IV. ÚS 84/02). Ústavný súd preto označenú okolnosť zmienenú okresným súdom v rámci pozitívneho záväzku štátu zabezpečiť právo občana na súdne konanie bez zbytočných prietahov akceptovať nemohol.

Ústavný súd konštatuje, že rozhodujúcim faktorom, ktorý mal negatívny dopad na plynulý priebeh posudzovaného konania, bol postup okresného súdu a zbytočné prietahy, ktorých sa dopustil, predovšetkým v dôsledku označených období nečinnosti, ako aj v dôsledku svojho neefektívneho postupu.

S ohľadom na všetky už uvedené závery nemožno doterajšiu dobu konania vedeného okresným súdom považovať z hľadiska požiadaviek čl. 6 ods. 1 dohovoru za primeranú a ani za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu sťažovateľa zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené práva sťažovateľa boli porušené.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj porušenie práva na prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu pred okresným súdom meritórne skončené, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ domáhajúc sa rozhodnutia súdu vo svojej veci nachádza.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 citovaného článku ústavy boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Žiadosť o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia odôvodnil sťažovateľ takto: *„Konanie prebieha viac ako 7 rokov bez vynesenia meritórneho rozhodnutia, čím je sťažovateľ držaný v právnej neistote po celú túto dobu. Stav právnej neistoty pôsobí na samotné spoločenstvo ako aj na štatutárneho zástupcu spoločenstva vlastníkov bytov.*

1./ Štatutárny zástupca sťažovateľa Ing. J. K. je napádaný žalovaným pánom V. na pojednávaniach súdu na ktorých mu nadáva do podvodníkov, klamárov, defraudátorov. Odporca takéto konanie žalovaného toleruje. Napáda ho aj na verejných priestranstvách, kde si v jeho prítomnosti odplúva na zem, vysmieva sa, mu a vulgárne mu nadáva. Čím dlhšie trvá konanie, tým viac deprimujúco a ponižujúco sa štatutárny zástupca cíti.

2./ Spoločenstvu vlastníkov bytov stavom právnej neistoty v trvaní viac ako 7 rokov vznikajú problémy v účtovníctve, kde nemôže s konečnou platnosťou uzatvoriť uzavrieť roky ktoré sú predmetom konania.

Spoločenstvu žalovaný spôsobuje škody tým, že iným vlastníkom bytov ukazuje ako sa môžu beztrestne a bez postihu správať, ak chcú ušetriť na spotrebe teplej a studenej vody. Dáva in príklad aby nevpustili do bytov odpočtárov a nadiktovali nulový stav vodomerov alebo stav blízky nulovej spotrebe, čím navádza konečných spotrebiteľov k nekalým praktikám, Takto to urobili v bytovom dome dvaja ďalší vlastníci, čím spôsobujú spoločenstvu škody a súdne spory.

Žiadny nález ústavného súdu nemôže vyššie popísané skutočnosti pôsobiace na sťažovateľa v trvaní viac ako 7 rokov, odstrániť ani napraviť. Preto výška požadovaného finančného zadosťučinenia výške 2 800 € je primeraná a je jedinou možnou formou ako aspoň čiastočne odškodniť sťažovateľa.“

Pretože porušenie základného práva zaručeného sťažovateľovi čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať sťažovateľovi sumu 1 000 €, ktorá zohľadňuje najmä charakter zbytočných prietahov v konaní a nemajetkovú ujmu sťažovateľa spočívajúcu v pocite právnej neistoty, ale tiež aj jeho podiel na doterajšej dĺžke konania.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

Sťažovateľ v sťažnosti žiadal aj o priznanie náhrady trov konania pred ústavným súdom, ktorých výšku bližšie nešpecifikoval.

Pri určení výšky náhrady trov bolo treba vychádzať z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2011, ktorá predstavovala sumu 763 €.

Ústavný súd priznal úhradu za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) v súlade s § 1 ods. 3, § 9, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Vychádzajúc z uvedeného za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2012 patrí odmena v sume 3 x 127,16 €, k tomu tiež 3 x

režijný paušál 7,63 €. Ústavný súd tak priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v celkovej sume 404,37 €.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa okresný súd, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2012